

Uzasadnienie

I. Część ogólna

Przedłożony projekt rozporządzenia przewiduje wprowadzenie formularza PIT-TP, tj. uproszczonego sprawozdania w sprawie analizy ryzyka w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych.

Podstawowym celem wprowadzenia formularza jest umożliwienie organom skarbowym pozyskania informacji w celu efektywnej identyfikacji i oceny ryzyka zaniżenia dochodów w transakcjach lub zdarzeniach pomiędzy podmiotami powiązаныmi. Jednym z narzędzi do tego służących, obok danych ze sprawozdań finansowych, deklaracji i zeznań podatkowych oraz innych źródeł będących w dyspozycji organów skarbowych, będzie formularz PIT-TP.

Celem skutecznej oceny ryzyka w zakresie warunków ustalanych między podmiotami powiązаныmi, jest między innymi efektywne prowadzenie działań kontrolnych poprzez ograniczenie ich liczby w szczególności do przypadków o wysokim ryzyku.

Kwestia oceny ryzyka w zakresie cen transferowych jest również przedmiotem zainteresowania Organizacji ds. Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). W listopadzie 2011 roku, Komitet Sterujący Światowego Forum OECD w sprawie cen transferowych (*Steering Committee of the OECD Global Forum on Transfer Pricing*) podjął prace nad projektem dotyczącym oceny ryzyka zaniżenia dochodów w transakcjach lub zdarzeniach pomiędzy podmiotami powiązаныmi. Celem tego projektu było stworzenie praktycznego podręcznika, który określa wyraźne i szczegółowe kroki jakie państwa mogą podjąć w celu oceny ryzyka cen transferowych w odniesieniu do działań indywidualnego podatnika. W efekcie wspomnianych prac w kwietniu 2013 r. został opublikowany podręcznik „*Draft handbook on transfer pricing risk assessment*”.

W podręczniku zostały między innymi określone obszary ryzyka w zakresie warunków ustalanych pomiędzy podmiotami powiązаныmi oraz wskazano narzędzia jakie mogą być wykorzystane do oceny i zarządzania ryzykiem. Jednym z narzędzi jest formularz składany przez podatnika, w którym zawarte są m.in. informacje na temat powiązań oraz transakcji dokonywanych z podmiotami powiązаныmi.

Formularz ten wprowadzony jest w wyniku zmian legislacyjnych prowadzących do zróżnicowania obowiązku dokumentacyjnego w odniesieniu do mniejszych podmiotów oraz przedsiębiorstw posiadających bardziej złożoną strukturę.

Obowiązek ten zostanie nałożony na podatników, którzy są zobowiązani do sporządzania dokumentacji podatkowej pomiędzy podmiotami powiązаныmi, jak i w przypadku dokonywania płatności należności bezpośrednio lub pośrednio na rzecz podmiotu z tzw. raju podatkowego. Dodatkowym warunkiem zobowiązania podatników do załączania sprawozdania jest przekroczenie w danym roku podatkowym przychodów lub kosztów w rozumieniu ustawy o rachunkowości o równowartości 10 mln euro. Próg 10 mln euro został ustalony tak, aby nie obejmować tym obowiązkiem przedsiębiorstw prowadzących działalność w małej skali, lecz tylko w skali średniej i dużej.

Intencją ustawodawcy było również nałożenie tego obowiązku w formie jak najmniej pracochłonnej dla podatnika. W konsekwencji formularz w zasadniczej części (poza danymi identyfikacyjnymi) przyjmuje formę zamkniętą, tj. podatnik obowiązany jest jedynie do zaznaczenia odpowiedniej pozycji. Nie jest wymagane przedstawianie szczegółowych

informacji na temat poszczególnych transakcji. Formularz ten będzie stanowił załącznik do rocznej deklaracji dot. podatku dochodowego od osób prawnych.

Zgodnie z przepisem art. 10 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 1932) obowiązek składania formularza po raz pierwszy dotyczy roku podatkowego zaczynającego się po 31 grudnia 2016 r.

II. Omówienie poszczególnych części formularza

Część A

Dane identyfikacyjne podatnika. Należy wpisać dane podatnika w tym identyfikator podatkowy, imię, nazwisko i datę urodzenia oraz wskazać okres, którego dotyczy sprawozdanie.

Część B

W części tej podatnik zobowiązany jest wskazać istnienie powiązań kapitałowych oraz zarządczych z innymi podmiotami oraz wskazać czy posiada zagraniczny zakład lub sam jest zakładem zagranicznego przedsiębiorstwa. Należy zaznaczyć odpowiednią pozycję dotyczącą posiadanych bezpośrednio lub pośrednio udziałów w kapitale innego podmiotu, udziału w kontroli podmiotów krajowych lub zagranicznych. Należy również zaznaczyć właściwą pozycję, aby wskazać czy podatnik posiada zagraniczny zakład albo czy sam jest zakładem podmiotu posiadającego siedzibę lub zarząd poza terytorium RP.

Część C

W tej części zawarte są informacje na temat liczby podmiotów powiązanych z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w liczby podmiotów powiązanych z siedzibą poza terytorium RP. Należy wskazać liczbę podmiotów powiązanych (w rozumieniu przepisów prawa podatkowego) odpowiednio z siedzibą w Polsce i poza nią, z którymi podatnik dokonywał transakcji/zdarzeń w roku podatkowym, którego dotyczy sprawozdanie.

Część D

Podatnik poprzez wybór odpowiedniej pozycji wskazuje główny przedmiot działalności. W pozycjach tych należy wskazać kod działalności wg najbardziej aktualnej klasyfikacji PKD, który odnosi się do głównego przedmiotu działalności podatnika w największym stopniu. W przypadku prowadzenia działalności w obszarach opisanych więcej niż jednym kodem należy wskazać dwa najważniejsze (tj. te które opisują działalność generującą największe przychody lub koszty u podatnika).

W tej części należy wskazać również profil funkcjonalny najbardziej adekwatny do prowadzonej działalności poprzez zaznaczenie odpowiedniej pozycji. Jeśli podatnik nie prowadzi jednorodnej działalności należy zaznaczyć więcej niż jedną pozycję. W każdym z głównych obszarów (producent, dystrybutor, badania i rozwój, finanse i usługi) działalność została podzielona w oparciu o ilość funkcji i ryzyk ponoszonych przez podatnika w ramach prowadzonej działalności.

Przykładowo, podmiot pełniący wyłącznie rutynowe funkcje produkcyjne i ponoszący ograniczone ryzyka związane z tą działalnością, nie posiadający tytułu prawnego do surowców oraz towarów i produkujący na zlecenie będzie klasyfikowany jako prosty producent. Natomiast podmiot działający na własny rachunek, pełniący istotne funkcje i ponoszący istotne ryzyka związane z prowadzoną działalnością będzie klasyfikowany jako podmiot o rozbudowanych funkcjach i ryzykach.

Część E

Część ta zawiera informacje na temat zaistnienia bądź zainicjowania w danym roku podatkowym ewentualnej zmiany struktury, zmiany w pełnionych funkcjach, ponoszonych ryzykach i posiadanych aktywach oraz informacje na temat ewentualnej wypłaty bądź otrzymania rekompensaty za przeniesienie funkcji, aktywów lub ryzyk. Podatnik powinien wskazać czy on lub podmiot w którym posiada udziały, zmienił strukturę bądź formę prawną, w szczególności dokonując połączenia z innymi podmiotem, podziału czy przejęcia innego podmiotu lub będąc przedmiotem przejęcia. Dotyczy to również sytuacji przejęcia bądź zbycia częściowego (np. w formie zorganizowanej części przedsiębiorstwa).

W części tej należy wskazać czy zaszły istotne zmiany w pełnionych przez podatnika funkcjach, ponoszonych ryzykach oraz posiadanych aktywach. W szczególności czy nastąpiło ich przeniesienie do podmiotów powiązanych lub otrzymanie od takich podmiotów. Przykładem może być podmiot, pierwotnie będący producentem działającym na własny rachunek i na własne ryzyko, który następnie staje się podmiotem produkującym na zlecenie. Inny przykład to dystrybutor działający na własny rachunek i ryzyko, który zostaje przekształcony w komisanta sprzedającego towar we własnym imieniu, ale na rachunek i ryzyko kontrahenta. Dotyczy to również odwrotnych sytuacji, kiedy podmiot o prostym profilu funkcjonalnym działający na zlecenie, zostaje przekształcony w podmiot działający we własnym imieniu i na własne ryzyko.

Należy tu również wskazać, czy podatnik wypłacił lub otrzymał rekompensatę z tytułu zmian w pełnionych funkcjach, ponoszonych ryzykach czy posiadanych aktywach. Dotyczy to rekompensaty w jakiegokolwiek formie (pieniężnej, niepieniężnej, etc.)

Część F

W tej części formularza podatnik umieszcza informacje na temat dokonywanych transakcji lub innych zdarzeń z podmiotami powiązаныmi lub z podmiotami mającymi siedzibę w tzw. rajach podatkowych. Lista terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową (raje podatkowe) znajduje się w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową w zakresie podatku dochodowego.

Należy zaznaczać tylko te pozycje, które dotyczą podatnika. W części tej należy również wskazać wartość transakcji w polskich złotych wybierając jeden z przedziałów: od pół miliona do 10 milionów złotych, powyżej 10 do 50 milionów złotych oraz powyżej 50 milionów złotych.

Wpisując informacje na temat poszczególnych transakcji/zdarzeń podatnik określa proporcję w jakiej dana transakcja/zdarzenie z podmiotem powiązany pozostaje w stosunku do wszystkich transakcji/zdarzeń w danej kategorii.

Pozycję tą należy wypełnić w przypadku transakcji/zdarzeń mających miejsce z podmiotami z tzw. rajów podatkowych, również w przypadku kiedy nie są to podmioty powiązane.

W sekcji tej podatnik udziela też informacji na temat państw, w których mają siedzibę strony transakcji/zdarzeń wpisując odpowiedni kod wg klasyfikacji ISO 3166 alpha 2 Country Code. Jeżeli dana pozycja dotyczy więcej niż jednego kontrahenta, należy podać kody państw siedziby tych kontrahentów.

W poszczególnych sekcjach poprzez zaznaczenie odpowiedniej pozycji podatnik wskazuje:

- transakcje dotyczące towarów i usług w szczególności usługi produkcyjne, dystrybucyjne, badawczo-rozwojowe, najmu i leasingu oraz usługi wewnątrzgrupowe

(w tym: opłaty za zarządzanie, usługi tzw. centrów wspólnych – księgowość, prawne, IT, HR),

- transakcje finansowe w szczególności wypłacane/otrzymywane odsetki, włącznie z odsetkami z tytułu umów typu cashpool, przychody/koszty z tytułu gwarancji, poręczeń, ubezpieczeń,
- wszelkie transakcje/zdarzenia dotyczące przenoszenia aktywów, w szczególności aktywów trwałych, aktywów niematerialnych, finansowych aktywów trwałych oraz wszelkich udziałów/akcji, w tym nie stanowiących finansowych aktywów trwałych,
- informacje na temat udziału w umowach o podziale kosztów (cost contribution arrangements), w szczególności wartość takiej umowy, wysokość wkładu podatnika, przychody z tytułu uczestnictwa w CCA,
- inne transakcje/zdarzenia, w tym otrzymane/wypłacone wynagrodzenie z tytułów innych niż wskazane w poprzednich częściach oraz informację na temat usług i towarów otrzymywanych/przekazywanych bez wynagrodzenia.

Proponuje się, żeby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem europejskim i nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.